

1. kapitola

Japonci říkají, že kdo z papíru poskládá tisíc jeřábů a vytvoří z nich věnec, tomu se splní jeho největší přání. Jeřáb je v Japonsku pták, který představuje naději, a papírové *origami*, tedy skládačky v jeho tvaru, se učí dělat už malé děti. Mě to naučil dědeček. Tak jsem nazývala jednoho stálého zákazníka v baru, v němž jsem pracovala, který si mě jako hostesku velmi oblíbil. Vždy přicházel už trochu pod parou, protože rád vysedával u hracích automatů, kde dávali drinky zadarmo. Zaplatil manažerovi baru za mou společnost, já jsem mu nalávala další drinky a on mi vyprávěl o japonských tradicích.

„Vím, proč ses vrátila,“ usmíval se potouchle, když jsem přijela do země vycházejícího slunce podruhé, poté co jsem strávila několik měsíců doma na Slovensku.

„Tak proč?“ usmála jsem se.

„Protože jsem složil *senbazuru*,“ usmál se i on spokojeně, „tisíc jeřábů. Jenom abys byla zpátky.“

Druhý den mi přinesl tisíc malých ptáčků složených z pozláték, co bývají v cigaretových krabičkách, a navlečených na dlouhé, silné zlaté niti. Ve světle nočních barových lamp se lesklí jeřábi blýskali na

všechny strany a vypadali jako živí. Moje kolegyně hostesky jen zvědavě koukaly a někteří hosté vstali od stolů, aby se na jeho jeřáby mohli podívat zblízka. Věděli, že *senbazura* znamená přání, které se má splnit. Vrozená zdvořilost jim nedovolila přímo se zeptat, ale prohlíželi si nás s neskrývaným zájmem a živě mezi sebou debatovali. O tom, kdo jsme, co jsme, proč jsem dostala takový dar.

„Když jsem je skládal, přál jsem si, aby se moje nejoblíbenější hosteska vrátila do Japonska,“ prohlásil dědeček, když mi podával zlatý věnec.

Po tvářích se mi tehdy kutálely slzy. Japonci jsou štedří, dávají spoustu dárků, ale tenhle mi připadal nejupřímnější a nejosobnější. Někdo si dal tolik práce, aby složil tisíc papírků do tvaru jeřába... Dědeček mě později vzal na výlet do Hirošimy k soše dívky, která zemřela v jedenácti letech na leukemii. Byly jí dva roky, když na město dopadla atomová bomba, následky radiace se projevíly o osm let později. Ta dívka se jmenovala Sadako. Posledních čtrnáct měsíců svého života prý Sadako strávila v nemocnici, kde skládala jeřáby a přála si své uzdravení. Jedni tvrdí, že jich složila asi tisíc tři sta, a stejně se neuzdravila. Druzí, ti, co jsou přesvědčení, že pověst o splněných snech je založená na pravdě, říkají, že jí pomáhali kamarádi. Že sama je všechny nesložila. Ale i socha, která ji zobrazuje s velkým jeřábem v rukou, je obklopená *senbazurami* z celé země...

Kdybych o něčem takovém věděla ve svých třinácti letech, určitě bych skládala *origami* od rána do večera a myslela na to, jak vypadnout z domu. Kdybych je skládala v patnácti, přála bych si, abych se vzbudila a aby celý můj život byl jen hloupým snem, kterému se společně s rodiči nebo s kamarády pořádně zasmějeme. Protože hned potom, co jsem se dostala na střední školu s internátem, hned potom, co jsem se zbavila stresu z našeho „rodinného života“ a prožívala ho jen o víkendech, jsem zjistila, že můj otec vlastně není mým otcem.

Není můj biologický otec.

Docela slušná rána.

Na to, že jste v pubertě.

Bylo to tak, že moje matka si vzala mého biologického otce, když zjistila, že je se mnou těhotná. Můj biologický otec byl tehdy na vojně, myslím, že na dva roky, přišel na obřad v uniformě a poslušně se potom vrátil do kasáren. Mámě bylo lehce přes dvacet, když jsem se narodila, a asi jí bylo smutno, protože krátce poté si našla, no, řekněme, přítele. S tím si užívala, užívala, užívala, až ji jednou při tom užívání nachytl můj biologický otec. Přímo v posteli. S mladým fakanem, kterému bylo něco přes patnáct... Můj biologický otec se rozzuřil, strhla se velká rvačka, která měla dohru i na policii – prý bylo celé naše malé město tehdy na nohou – a pak byl konec. Můj biologický otec odešel,

obě nás nechal být a máma donutila mladého, aby nechal školy a staral se o nás. Protože na cestě byla už moje mladší sestra... To je verze, kterou mi vyprávěla babička a potvrdil mi ji i on.

Můj biologický otec.

Vypravila jsem se za ním, když už bylo zřejmé, že ho mám, že žije a že vypadá přesně jako já. Pomohla mi k němu náhoda. Učitel na střední škole, kam jsem chodila, si pamatoval matku i jeho. Protože tam oba maturovali. Jednou, když byla ve třídě dobrá nálada, myslím, že jsme uklízeli po nějakém večírku, směrem ke mně zažertoval: „Doufám, že nebudu učit ještě i tvoje děti, když jsem tady měl otce, matku i tebe.“

Zasmála jsem se.

„Jenom mámu, otce ne.“

„Jak to, že ne? Tak po mámě pokukoval, že když byly školní turnaje v biatlonu, místo do terče střílel do oken tělocvičny.“

Zamračila jsem se. Nechtěla jsem ho urazit, měla jsem ho ráda, ale jeho slova mě trochu zaskočila.

„Můj otec nemá střední školu,“ řekla jsem potichu.

„Nemá?“

„Nemá,“ opakovala jsem znovu přesvědčivě.

Učitel se zarazil. Byl už šedivý, jeho vlasy vždycky vypadaly zanedbané, neumyté, měl hluboké vrásky a silné brýle. Asi pochopil, že prozradil, co neměl.

„To se mi nějak nezdá,“ odkašlal si a rukou přejel po čele.

Pokrčila jsem rameny. Nechtělo se mi říkat, že můj otec nás se sestrou zplodil jako puberták, a tak musel na školu zapomenout a upsat se dolům.

Učitel chvíli mlčel, mírnýma očima na mě hleděl a pak mi potichoučku řekl:

„Denko, ty nevíš, že muž, se kterým tvoje máma žije, není tvůj otec?“

Pokrčila jsem rameny. Nevěděla jsem to.

„Jak to, že není?“ Můj hlas zněl plaše a nejistě.

Učitel se ke mně naklonil ještě blíž.

„Tvůj pravý otec bydlí v tomhle městě, je to dokonce můj soused, každý den se zdravíme. Víím, že se s tvou matkou rozvedli, ale netušil jsem, že ti o tom neřekla.“

Musela jsem se nadechnout a vydechnout, ale v té chvíli mi tak úplně nedocházel význam jeho slov.

„Chcete říct, že...“

„Chci říct, že tvůj otec chodil do téhle školy, bydlí tady nedaleko a není to ten, který tě vychovával.“

Už jsem tady psala, že moje máma nikdy nedávala odpovědi. Na mnohá má PROČ odvětila PROTO, moje doplňující otázky zazněly do prázdna, ani se nenadechla, aby něco řekla. Ale když jsem ji s hysterií hodnou puberťačky postavila před hotovou věc, když jsem plakala, křičela, vyčítala a rozdávala otázky v každém nádechu, nemávla rukou, odpověděla:

„Jak jsem ti to mohla povědět dřív, Denko, myslíš, že bys to pochopila?“

V očích mě štípaly slzy, někde u srdce jsem cítila fyzickou bolest.

„Pochopila, mami, vždyť je to můj táta!“

Máma vzdychla. Víím, že se asi styděla za to, jak jsme o otce přišly, těžko se taková příhoda vysvětluje vlastní dceři...

Z fotek naházených v hlubokém šuplíku starého nábytku tehdy vyndala několik svatebních, kde stála vedle chlápka v uniformě. Podala mi je.

„To je on?“ zeptala jsem se.

„On,“ přikývla. Ve tváři neměla žádnou emoci. Opravdu žádnou.

„A proč už nejste spolu?“ ptala jsem se dál, hledíc na blondáťeho fešáka s plnými rty.

Ale matka už jen pokrčila rameny.

Můj biologický otec vypadal přesně jako já. Teda já vypadám přesně jako on. Oba jsme byli trochu nervózní, když jsme se sešli v malé kavárně naproti paneláku, kde bydlel. Podali jsme si ruku a on to potom zlehčil slovy, že podle toho, jak vypadám, by mě nezapřel. Usmála jsem se. A když se usmál on, měl stejné dolíčky ve tvářích.

Povídali jsme si dlouho. O mámě, o tom mega-průseru, který vyvedla, o dárcích, které mi posílal a které jsem já nikdy neviděla, o výživném, které pravidelně platil a které nejspíš prolil hrdlem můj otec. Ten, co mě vychovával. Mluvil potichu, pořád si mě prohlížel a vyptával se, jak žiju. Bylo to zvlášt-

ní, vyprávět o sobě člověku, s nímž mám společnou DNA, avšak žádný zážitek. Ale možná to bylo i osvobozující. Žádný nános křivdy, nic. Bylo to fajn odpoledne. Takové klidné, milosrdné k našim pocitům, protože on si na život beze mě už dávno zvykl a mně nechyběl, jelikož jsem o něm nevěděla...

Když jsme se loučili, řekl:

„Zastav se někdy, budu rád.“

A já jsem slíbila, že se někdy ukážu.

Ale už jsem za ním nešla. Nikdy jsme se už potom nesetkali. Připadalo mi to nefér vůči mámě i vůči otci, kterého budu v této knize stále nazývat otcem, neboť jsem tak zvyklá.

A vlastně to tak i cítím...

Když mi bylo osmnáct, nastoupil otec na první protialkoholní léčení. Vrátil se domů namol ožralý. Šel i podruhé, to jsme ho tahali z potoka u autobusové zastávky, když nám kdosi zavolal, že ho poznal podle bundy. Třetí léčení zvládl a dodnes alkohol nepije. Dlouhá léta jezdil na kole po Slovensku, po Česku a po Polsku, radoval se ze života, dneska mu to už zdravotní stav nedovolí, protože chlast a důl udělaly své. Přežívá na morfiu a na lécích, ale poté co jsem se z Japonska definitivně vrátila, mi s malým Justinem pomáhá nejvíc ze všech. A pomáhá mi i s jinými věcmi. To on se na Shi-geho, mého japonského manžela, díval podezíravě, hned mu připadalo mnoho věcí divných. Já

jsem ty věci neviděla nebo jsem je vidět nechtěla, protože jsem byla zamilovaná až po uši. A to on mi jako první naznačil, že mentalita je mentalita a některé věci prostě nezvládne ani láska. Když vás odmalička ovlivňuje kultura stará několik tisíciletí, blondýna s modrýma očima ze Slovenska vámi jen tak nepohne.

Pravda pravdoucí, věřte mi...

Vlastně kecám.

Otec nebyl úplně první, kdo mi to řekl.

Zmiňovaný dědeček, co mi daroval věnec z tisícovky papírových jeřábů, se mnou ze dne na den přerušil veškerý kontakt. Když jsem se mu jednou večer v práci přiznala, že jsem se zamilovala do Japonce, že s ním chci žít a že je to muž mých snů, tvář mu strnula, prohlásil, že jsem *baka*, což znamená hloupá, a že mi nepomůže ani tisíc jeřábů.

Neboť jiná žena než Japonka prý s Japoncem nikdy šťastná nebude.